

Geriatrisonkologisen toiminnan kehittäminen

Geriatrisonkologinen toiminta Tays Syöpäkeskuksessa käynnistettiin pilotilla vuonna 2018, jonka jälkeen se on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa. Toiminta on keskittynyt yli 75-vuotiaiden syöpäpotilaiden kattavaan terveydentilan ja toimintakyvyn arviointiin syövänhoidon turvallisen toteutumisen varmistamiseksi.

Geriatrisonkologinen arviointi tehdään onkologin, geriatrin ja sairaanhoitajan yhteistyönä. Sairaanhoitaja seuloa puhelinhaastattelussa onkologian lääkehoitopoliklinikalle läheteellä tulevat 75-vuotiaat ja sitä vanhemmat potilaat. Seulonnassa tunnistetut riskipotilaat kutsutaan geriatrin ja sairaanhoitajan vastaanotolle laajaan geriatriseen arvioon. Arvio sisältää kattavan haastattelun ja kliinisen tutkimuksen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn kartoittamiseksi. Kognition, ravitsemustilan ja fyysisen suorituskyvyn kartoittamiseen käytetään validoituja mittareita. Geriatrisen arvion tulokset ja geriatrin interventioehdotukset ovat onkologin käytettävissä hänen laatiessaan lopullista hoitosuunnitelmaa. Tavoitteena on parantaa haavoittuvien potilaiden edellytyksiä sietää syöpähoitoja ja sovittaa hoidot heidän toimintakykynsä mukaan. Toisaalta pyritään tunnistamaan ne hauraat potilaat, joille ei ole mielekästä tai turvallista aloittaa syöpälääkehoitoa.

Pilottitutkimuksessa havaittiin, että geriatrisonkologinen arviointi paransi toimintakyvyn, muistiongelmien, masennuksen ja vajaaravitsemuksen huomiointia hoitopäätöksiä tehtäessä ja toimintaa päätettiin jatkaa. Tutkimuksen perusteella hoitoonpääsy ei viivästynyt geriatrisen arvioinnin vuoksi. Jatkotutkimus toiminnan vaikutusten selvittämiseksi laajemmalla aineistolla on jo aloitettu. Toimintaa kehittämässä on ollut moniammatillinen tiimi, geriatreista **Esa Jämsen**, **Hanna Kerminen** ja **Eveliina Hakala**, onkologit **Kaisa Lehtomäki**, **Maarit Bärlund** ja **Pia Österlund**, sairaanhoitajat **Teemu Merikumpu**, **Marjukka Tainio**, **Maarit Reiss** ja **Heidi Köppä** sekä Tays Syöpäkeskuksen kehittämiskoordinaattori **Sari-Marja Hytönen**.

Kuva Pixabay